

ANGAZHIMI I FUQISË PUNËTORE

në sektorin e OJQ-ve në Mal të Zi

(Analiza e punësimit, kostove të punës dhe strukturës
financiare të organizatave të shoqërisë civile)

BOTUES:

Qendra për Zhvillimin e Organizatave
Joqeveritare (CRNVO)
rr. Sima Barovića 24, Podgoricë
Tel/fax: 020/219 120, 219 121, 219 122, 219 123
E-mail: crnvo@crnvo.me
www.crnvo.me

Titulli i publikimit:

HULUMTIM PËR PJESËMARRJEN E OJQ-ve
NË HARTIMIN E POLITIKAVE PUBLIKE
NË v. 2024

PËR BOTUESIN:

Zorana Marković

AUTORET:

Filip Vicković

Nazif Velik

Zdravko Janjusević

Marina Vuksanović

Milan Medenica

Kenan Kečević

Zorana Marković

BASHKËPUNTORËT NË HULUMTIM:

Milosh Marković

Aleksa Minić

Hazreta Cuca

PËRGATITJA dhe DIZAJNI

New Page D.O.O.

Podgoricë, korrik 2025.

Raporti u përgatit në kuadër të projektit "Rrjeti i qendrave burmiore të Malit të Zi".
Pikëpamjet dhe përfundimet e paraqitura nuk pasqyrojnë domosdoshmërisht
qëndrimet e Ministrisë së Zhvillimit Rajonal-Investues dhe bashkëpunimit me
organizatat joqeveritare.

HYRJE

Organizatave jofitimprurëse (OJQ) përfaqësojnë një segment të rëndësishëm të zhvillimit shoqëror, ekonomik dhe demokratik të Malit të Zi. Përmes veprimtarisë së tyre, OJQ-të kontribuojnë në përmirësimin e politikave publike, mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe të pakicave, zhvillimin e komuniteteve lokale, përfshirjen sociale, mbrojtjen e mjedisit jetësor, si dhe në forcimin e demokracisë participative (pjesëmarrëse) dhe përgjegjshmërisë së institucioneve.

Pavarësisht rëndësisë që kanë në shoqëri, çështjet që lidhen me punësimin, profesionalizimin dhe marrëdhëniet e punës në sektorin e OJQ-ve rrallëherë janë objekt i analizave sistematike të bazuara në të dhëna të besueshme administrative. Në diskursin publik, sektori i OJQ-ve shpesh shihet ekskluzivisht përmes prizmit të financimit të projekteve, ndërkohë që dimensionet e punës, punësimit dhe qëndrueshmërisë afatgjatë organizative lihen pas dore.

Të dhënat e paraqitura në raport janë mbledhur në kuadër të programit "Rrjeti i Qendrave Burimore në Malin e Zi", i cili realizohet nga Qendra për Zhvillimin e Organizatave Joqeveritare si qendër burimore kombëtare, si dhe nga qendrat burimore rajonale: OJQ Qendra Demokratike e Bijelo Poljes, OJQ Zona Aktive dhe OJQ Horizonti i Ri, si dhe zyrat lokale: OJQ Bonum, OJQ Natura dhe OJQ Nada — ose, kjo kërkim-analizë është realizuar nga qendrat burimore rajonale (Qendra Demokratike e Bijelo Poljes, Horizonti i Ri dhe Zona Aktive) dhe zyrat lokale (OJQ Nada, Bonum dhe Natura) me mbështetjen e qendrës burimore kombëtare, përkatësisht Qendrës për Zhvillimin e OJQ-ve, në kuadër të programit "Rrjeti i Qendrave Burimore të Malit të Zi", i cili mbështetet nga Ministria e Zhvillimit Rajonal-Investiv dhe Bashkëpunimit me Organizatat Joqeveritare.

Qëllimi i këtij raporti është të ofrojë një pasqyrë gjithëpërfshirëse të zhvillimit dhe vëllimit të fuqisë punëtore të angazhuar në sektorin e OJQ-ve në Malin e Zi, me fokus të veçantë në:

- numrin e të punësuarve në OJQ,
- shpërndarjen territoriale të punësimit,
- kostot e pagave dhe të shpërblimeve (kompensimeve),
- raportin midis fuqisë financiare të organizatave dhe punësimit,
- rëndësinë e kuotave të anëtarësisë si burim i të ardhurave.

Raporti u drejtohet vendimmarrësve, donatorëve, vetëqeverisjeve lokale, sektorit të OJQ-ve, si dhe të gjithë aktorëve të interesuar për forcimin e qëndrueshmërisë institucionale dhe financiare të shoqërisë civile në Malin e Zi.

Metodologjia dhe burimet e të dhënave

Raporti bazohet në të dhënat administrative të marra nga Administrata Tatimore e Malit të Zi, të siguruara përmes mekanizmit për qasje të lirë në informata. Këto të dhëna mundësojnë një pasqyrë të besueshme mbi aspektet formale të veprimtarisë së OJQ-ve, veçanërisht në pjesën që lidhet me punësimin, kostot e punës dhe strukturën e të hyrave. Analiza përfshin organizatat joqeveritare të cilat gjatë vitit të vëzhguar kanë pasur qarkullim financiar të regjistruar dhe detyrime të deklaruar ndaj sistemit tatimor. Të dhënat janë përpunuar në nivel vjetor, duke ofruar mundësinë e segmentimit territorial (sipas komunave).

Ky vështrim analitik bazohet në të dhënat tabelare për organizatat joqeveritare (OJQ) të cilat në vitet 2023 dhe 2024 kanë pasur të punësuar të deklaruar. Të dhënat janë të agreguara (përmbledhura) sipas komunave dhe përfshijnë: numrin e OJQ-ve me të punësuar të deklaruar, numrin e përgjithshëm të të punësuarve në sektorin e OJQ-ve (2023 dhe 2024), shkallën e ndryshimit të numrit të të punësuarve, si dhe koston mesatare vjetore bruto të punës për të punësuar (pagat bruto, tatimet dhe kontributet) për të dy vitet, duke përfshirë edhe trendin (ndryshimin).

Është e rëndësishme të theksohet se kjo tabelë nuk i përfshin të gjitha OJQ-të e regjistruara në Malin e Zi (në bazë të dhënash janë gjithsej 1611), por ekskluzivisht organizatat që kanë pasur punësim të deklaruar. Prandaj, gjetjet e këtij raporti përshkruajnë kryesisht pjesën e profesionalizuar të sektorit civil, përkatësisht atë segment që gjeneron vende formale të punës dhe kosto sistematike të punës.

Përveç kësaj, gjatë interpretimit të shkallës së rritjes apo rënies, nevojitet kujdes në komunat më të vogla, ku qoftë edhe ndryshimi prej pak vendesh pune mund të prodhojë statistikisht përqindje shumë të larta. Për këtë arsye, në raport analizohen në mënyrë të ndërthurur: vlerat absolute (p.sh. numri i të punësuarve) dhe ndryshimet relative (trendi).

Shënim: Kostoja mesatare vjetore bruto e pagave, tatimeve dhe kontributeve për të punësuar përfaqëson një tregues financiar të agreguar (të përmbledhur), i cili, përveç kostove të pagave neto në bazë të kontratave të punës, mund të përfshijë edhe honoraret neto në bazë të kontratave mbi veprën, si dhe tatimet dhe kontributet përkatëse të llogaritura mbi baza të ndryshme. Në raste të veçanta, në këtë vlerë mund të përfshihen edhe tatime e kontribute të tjera që lidhen me veprimtarinë e OJQ-së (p.sh. shpenzimet që lidhen me qiranë e zyrave dhe zëra të ngjashëm), varësisht nga mënyra e kontabilizimit dhe e raportimit. Për këtë arsye, ky tregues duhet të interpretohet me rezervë dhe të përdoret kryesisht për analizën krahasuese të trendeve dhe të dallimeve midis komunave, e jo si një vlerësim i saktë i nivelit të pagave në sektorin e OJQ-ve.

Numri i përgjithshëm i të punësuarve në sektorin e OJQ-ve

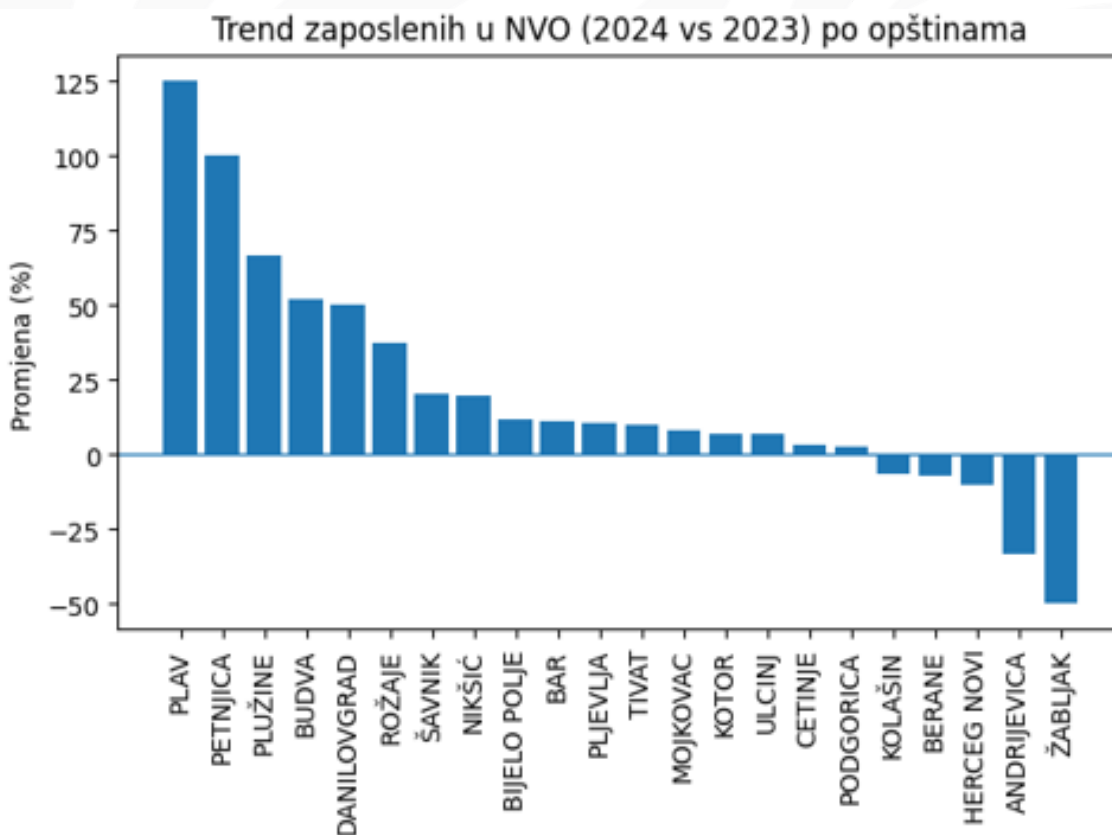
Punësimi në sektorin e OJQ-ve përfaqëson një tregues kyç të zhvillimit, profesionalizimit dhe aftësisë së tij për t'iu përgjigjur afatgjatë nevojave të komunitetit dhe interesit publik. Analiza e numrit të përgjithshëm të të punësuarve në sektorin e OJQ-ve mundëson pasqyrimin e vëllimit të angazhimit formal të fuqisë punëtore, si dhe identifikimin e trendeve të punësimit gjatë vitit të vëzhguar. Një vëmendje e veçantë i është kushtuar numrit mesatar të të punësuarve, me qëllim që të shmangen efektet e lëkundjeve (oscilimeve) sezonale ose afatshkurtra.

Numri mesatar i të punësuarve sipas komunave/qyteteve (prezantim tabelar)							
Qyteti	OJQ (numri)	Numri i të punësuarve 2024	Numri i të punësuarve 2023	Trendi i të punësuarve	Kostoja mesatare bruto e pagave, tatimeve dhe kontributeve 2024	Kostoja mesatare bruto e pagave, tatimeve dhe kontributeve 2023	Trendi i kostove për paga, tatime dhe kontribute
NIKSHIQ	116	135	113	19.47%	9.316,17 €	9.361,72 €	-0.49%
HERCEG NOVI	64	53	59	-10.17%	6.548,51 €	4.590,88 €	42.64%
PODGORICA	670	926	903	2.55%	11.518,30 €	9.810,63 €	17.41%
BIJELO POLJE	86	134	120	11.67%	6.292,49 €	4.943,63 €	27.28%
PLJEVLJA	68	52	47	10.64%	6.586,35 €	5.593,40 €	17.75%
BERANE	77	99	107	-7.48%	8.404,14 €	5.312,14 €	58.21%
ROŽAJE	70	59	43	37.21%	6.179,86 €	3.800,21 €	62.62%
KOTOR	60	47	44	6.82%	6.218,64 €	5.791,61 €	7.37%
BUDVA	56	44	29	51.72%	2.345,32 €	3.607,48 €	-34.99%
BAR	97	110	99	11.11%	8.442,25 €	7.002,11 €	20.57%
CETINJE	35	35	34	2.94%	6.794,03 €	6.022,59 €	12.81%
DANILOVGRAD	46	18	12	50.00%	5.994,28 €	1.344,92 €	345.70%
ULCINJ	45	49	46	6.52%	4.755,63 €	4.074,87 €	16.71%
ŽABLJAK	5	3	6	-50.00%	2.412,67 €	428,00 €	463.71%
TIVAT	34	23	21	9.52%	3.945,43 €	3.146,19 €	25.40%
KOLAŠIN	12	14	15	-6.67%	5.603,21 €	4.647,27 €	20.57%
MOJKOVAC	7	14	13	7.69%	7.572,29 €	4.757,23 €	59.17%
PLAV	37	18	8	125.00%	8.698,61 €	7.359,50 €	18.20%
PLUŽINE	4	5	3	66.67%	5.152,80 €	7.815,00 €	-34.07%
ŠAVNIK	1	6	5	20.00%	9.294,33 €	7.697,80 €	20.74%
ANDRIJEVICA	7	6	9	-33.33%	3.152,83 €	2.940,44 €	7.22%
PETNJICA	13	6	3	100.00%	245,17 €	131,69 €	86.20%

Pasqyra e përgjithshme

Në nivelin e të gjitha komunave të përfshira në tabelë, sektori i OJQ-ve me të punësuar të deklaruar shënon rritje:

- Numri i përgjithshëm i të punësuarve në vitin 2023: 1,739
- Numri i përgjithshëm i të punësuarve në vitin 2024: 1,856
- Ndryshimi neto: +117 të punësuar
- Trendi i përgjithshëm: +6.7%

Grafiku: Trendi i të punësuarve në OJQ (2024 në raport me 2023)

Në vitin 2024, shumica e komunave shënon rritje të punësimit në sektorin e OJQ-ve, ndonëse dallimet midis komunave janë të rëndësishme. Rënia e punësimit në mjedise të caktuara, veçanërisht në ato me numër të vogël të të punësuarve, tregon ndjeshmërinë e sektorit civil lokal ndaj ndryshimeve në ciklet e projekteve.

Ky rezultat tregon se viti 2024 ka sjellë një rritje të moderuar, por të qartë të punësimit formal në sektorin e OJQ-ve. Megjithatë, kjo rritje është e shpërndarë në mënyrë të pabarabartë: një pjesë e komunave shënon një rritje të fuqishme të punësimit, një pjesë stagnim, ndërsa komuna të caktuara shënojnë rënie të punësimit. Gjetja më e rëndësishme strukturore lidhet me përqendrimin hapësinor të punësimit dhe të kapaciteteve organizative. Podgorica kryeson në mënyrë dominuese:

Pasqyra e përgjithshme

OJQ me të punësuar në Podgoricë: 670 (rreth 41,6% e të gjitha OJQ-ve nga tabela)
Të punësuar në OJQ (2024): 926 (rreth 49,9% e të gjithë të punësuarve nga tabela)

Kjo praktikisht do të thotë se çdo i dyti i punësuar në sektorin e OJQ-ve (në grupin e vëzhguar) ndodhet në Podgoricë. Ky nivel i përqendrimit tregon për një centralizim të burimeve, programeve, rrjedhave të donatorëve dhe kapaciteteve institucionale në kryeqytet. Për politikat publike, ky është një tregues se zhvillimi i sektorit civil ka një "qendër graviteti" të theksuar, ndërsa komunat e tjera shpesh janë të varura nga projektet sporadike dhe nga strukturat kadrore më të vogla e më pak të qëndrueshme.

Jashtë Podgoricës, numrin më të madh të të punësuarve në vitin 2024 e kanë:

- Nikshiqi: 135**
- Bijelo Polje: 134**
- Tivari: 110**
- Berana: 99**
- Herceg Novi: 53**
- Pljevlja: 52**

Trendet e punësimit: rritje në disa qendra kyçe, rënie në një pjesë të komunave

Kur vëzhgohet rritja e numrit të të punësuarve, dallon një grup komunash:

Podgorica: 903 → 926 (+23, +2,5%)

Rritja është relativisht e ulët në përqindje, por është e qëndrueshme dhe e rëndësishme për shkak të bazës së madhe.

Nikshiq: 113 → 135 (+22, +19,5%)

Këtu shihet një rritje e fuqishme si në vlerat absolute, ashtu edhe në ato relative, gjë që mund të tregojë forcimin e organizatave lokale, aktivitet më të madh projektues ose konsolidim të kapaciteteve.

Rozhajë: 43 → 59 (+16, +37,2%)

Ky është një nga kërcimet më të theksuara në bazën e mesme, gjë që mund të tregojë zhvillimin e programeve më serioze dhe të infrastrukturës lokale të sektorit civil.

Budva: 29 → 44 (+15, +51,7%)

Rritja e hovshme e punësimit mund të jetë pasojë e zgjerimit të disa organizatave më të mëdha ose hyrjes në një cikël më të fuqishëm projektues.

Bijelo Polje: 120 → 134 (+14, +11,7%); Bar: 99 → 110 (+11, +11,1%)

Këto komuna shfaqin një rritje të qëndrueshme të punësimit, gjë që është tregues i qëndrueshmërisë së sektorit civil të profesionalizuar.

Komunat me rënie të punësimit

Žabljak: 6 → 3 (-50,0%)

Andrijevica: 9 → 6 (-33,3%)

Herceg Novi: 59 → 53 (-10,2%)

Berane: 107 → 99 (-7,5%)

Kolašin: 15 → 14 (-6,7%)

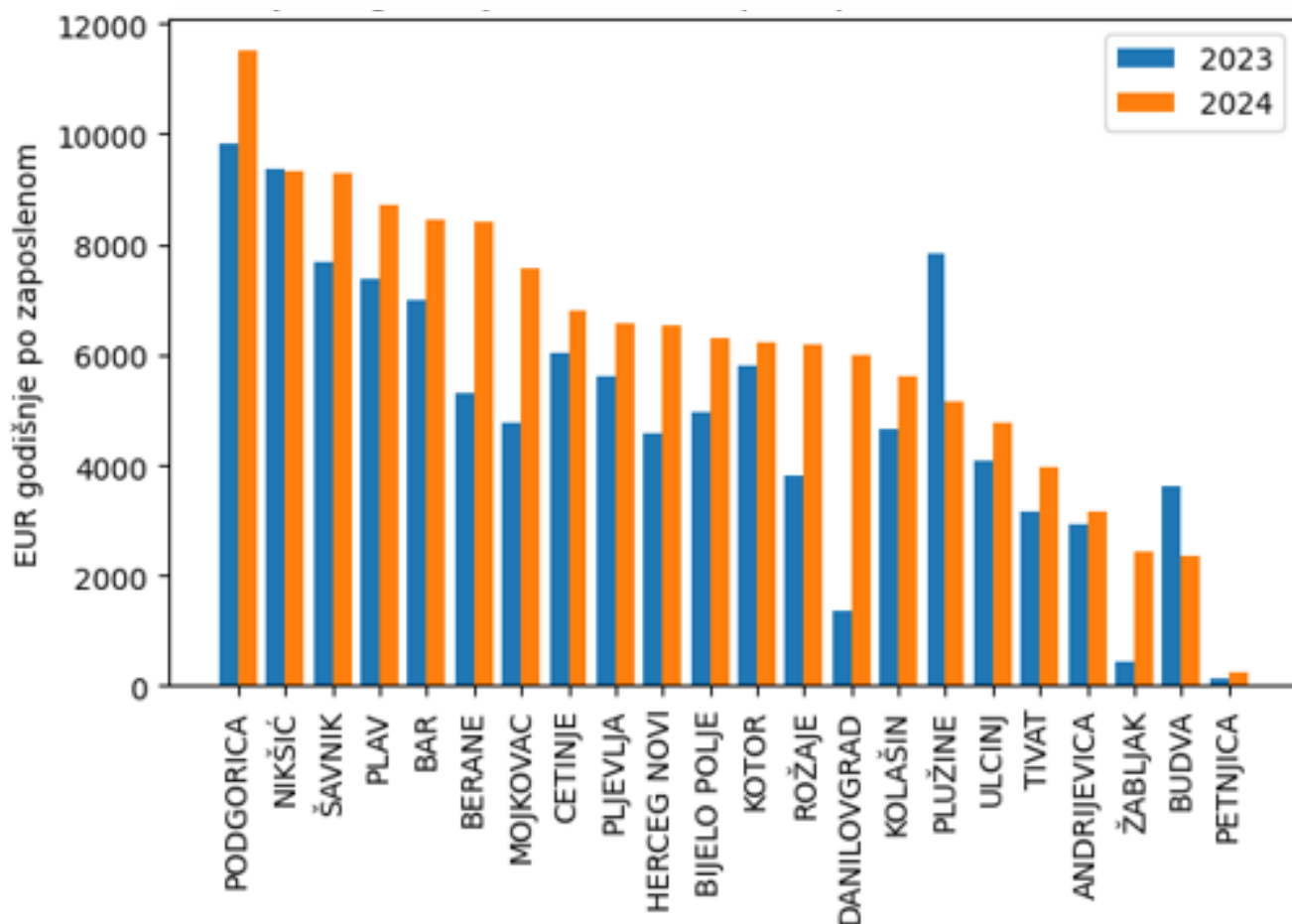
Në komunat më të vogla (Zhabjak, Andrijevicë), rënia prej vetëm pak të punësuarve prodhon përqindje të larta dhe nuk do të thotë domosdoshmërisht se bëhet fjalë për një trend afatgjatë; ajo më së shpeshti pasqyron përfundimin e një apo dy projekteve ose ndryshimin e strukturës së angazhimit. Megjithatë, rënia në qendrat më të mëdha (Herceg Novi dhe Beranë) meriton vëmendje, pasi mund të tregojë: përfundimin e programeve shumëvjeçare, zvogëlimin e vëllimit të financimit ose riorganizimin e vetë organizatave.

Kostot e pagave dhe të kompensimeve në sektorin e OJQ-ve

Kostot e pagave dhe të shpërblimeve përfaqësojnë një nga treguesit financiarë më të rëndësishëm të stabilitetit dhe profesionalizimit të organizatave të shoqërisë civile. Vëllimi dhe struktura e tyre ndikojnë drejtpërdrejt në cilësinë e punës, mbajtjen e kuadrit (kadrave) dhe vazhdimësinë e aktiviteteve programore. Analiza mundëson një pasqyrë mbi atë se sa pjesë e burimeve financiare të sektorit të OJQ-ve investohet në burimet njerëzore, si dhe sa është kostoja mesatare për të punësuar.

Kostoja mesatare vjetore bruto e punës për të punësuar (pagat + tatimet + kontributet) në shumë komuna shënon rritje midis viteve 2023 dhe 2024. Në nivelin e mesatares së ponderuar (të peshuar sipas numrit të të punësuarve), rritja është afërsisht +17,9%. Kjo është një gjetje jashtëzakonisht e rëndësishme: megjithëse punësimi i përgjithshëm rritet me +6,7%, kostoja e punës për të punësuar rritet dukshëm më shpejt, gjë që shton presionin financiar mbi OJQ-të dhe ndikon në madhësinë e nevojshme të granteve, stabilitetin institucional dhe qëndrueshmërinë e programeve. Në kontekstin e politikave publike, kjo mund të nënkuptojë se "numri i të punësuarve" si i vetëm nuk është një tregues i mjaftueshëm: është e domosdoshme të monitorohet edhe "çmimi" i mirëmbajtjes së këtyre vendeve të punës.

Shpenzimi mesatar vjetor bruto për të punësuar:2023 vs. 2024

Prezantimi krahasues tregon se në shumicën e komunave ka pasur një rritje të kostos mesatare vjetore bruto për të punësuar në vitin 2024. Ky trend tregon për një rritje të kostove të punës në sektorin e OJQ-ve, e cila është më e shpejtë se rritja e punësimit dhe përfaqëson një presion shtesë financiar mbi organizatat.

Koston mesatare vjetore bruto më të lartë për të punësuar në vitin 2024 e shënojnë:

- **Podgorica: 11,518 €**
- **Nikshiqi: 9,316 €**
- **Shavniku (Šavnik): 9,294 € (bazë e vogël, 6 të punësuar)**
- **Plava: 8,699 €**
- **Tivari (Bar): 8,442 €**
- **Berana: 8,404 €**
- **Mojkovaci: 7,572 €**
- **Cetinja: 6,794 €**

Podgorica kryeson siç edhe pritej, gjë që mund të pasqyrojë: një pjesë më të madhe të pozicioneve profesionale, paga më të larta në kryeqytet, por edhe kapacitete më të mëdha administrative dhe projektuese. Është interesante prania e komunave më të vogla në "top-listë" (Shavniku dhe Plava), gjë që tregon se në këto komuna ekziston një numër i vogël organizatash me angazhim relativisht të qëndrueshëm dhe formal, të cilat potencialisht financohen përmes programeve specifike.

Komunat me koston mesatare vjetore bruto më të ulët (2024)

Mesataret më të ulëta në vitin 2024 shënohen në:

- **Petnjicë: 245 €**
- **Budvë: 2,345 €**
- **Zhabjak (Žabljak): 2,413 €**
- **Andrijedicë (Andrijevice): 3,153 €**
- **Tivat: 3,945 €**

Këto vlera, veçanërisht ajo ekstremisht e ulët në Petnjicë, me shumë gjasa nuk përfaqësojnë një "kosto pune" tipike në kuptimin e një angazhimi vjetor me orar të plotë, por mund të tregojnë për:

- angazhime të pjesshme (me orar të shkurtuar),
- mënyrë specifike të evidencimit (regjistrimit),
- punësim periodik ose sezonal,
- ose numër të vogël të të punësuarve të deklaruar me një fond të ulët pagesash.

Pasqyra sipas komunave: tre klasterë të zhvillimit të sektorit të profesionalizuar të OJQ-ve

Klasteri A: Qendra kryesore (Podgorica)

Podgorica është pika qendrore e sektorit të profesionalizuar të OJQ-ve, me gjysmën e të punësuarve nga përfshirja e vëzhguar dhe me koston mesatare vjetore bruto më të lartë për të punësuar. Rritja e punësimit është e qëndrueshme, por jo dramatike, gjë që sugjeron pjekurinë dhe konsolidimin e sektorit në kryeqytet.

Klasteri B: Qendrat rajonale (Nikshiqi, Bijelo Polje, Tivari, Berana, Herceg Novi, Pljevlja)

Ky klaster tregon se profesionalizimi ekziston edhe jashtë Podgoricës, por me dallime të rëndësishme: Nikshiqi, Bijelo Polje dhe Tivari (Bar) shënojnë rritje; Berana dhe Herceg Novi shënojnë rënie të punësimit shoqëruar me rritje të kostove; Pljevlja ka një rritje të moderuar të punësimit dhe të kostos.

Klasteri C: Komunat e vogla me oshilacione (luhatje)

Në komunat e vogla (Shavnik, Pluzhine, Zhabjak, Andrijevice, Petnjicë, Plavë, Mojkovac, Kolashin, Danilovgrad) trendet janë shpesh të luhatshme (volatile) për shkak të bazës së vogël. Megjithatë, komuna të caktuara (p.sh. Plava, Danilovgradi, Mojkovaci) sinjalizojnë rritje të angazhimit profesional, gjë që mund të jetë relevante për programet rajonale të donatorëve.

PËRFUNDIME DHE REKOMANDIME

Gjetjet kyçe:

1. Sektori i profesionalizuar i OJQ-ve është i përqendruar në Podgoricë, e cila mban rreth gjysmën e të gjitha vendeve të punës të deklaruar në sektorin e OJQ-ve në grupin e vëzhguar.
2. Punësimi shënon rritje në nivel kombëtar (+6,7%), por rritja është e pabarabartë; disa qendra rajonale po forcohen (Nikshiqi, Bijelo Polje, Tivari), ndërsa një pjesë e komunave shënon rënie (Berana, Herceg Novi).
3. Kostoja mesatare vjetore bruto për të punësuar rritet më shpejt se punësimi (rreth +17,9%), gjë që do të thotë se mirëmbajtja e vendeve të punës po bëhet financiarisht më sfiduese (më kërkuese).
4. Ekzistojnë dallime të mëdha në koston mesatare të punës për të punësuar midis komunave, gjë që mund të tregojë dallime në profilin e angazhimit (punë me orar të plotë kundrejt orarit të pjesëmarrshëm) dhe në strukturën e organizatave.
5. Në komunat e vogla, ndryshimet duhet të shihen me kujdes për shkak të bazave të vogla, por rritjet e veçanta sugjerojnë mundësinë e një mbështetjeje të synuar me qëllim që të stabilizohet profesionalizimi.

Rekomandime për përmirësimin e zhvillimit të sektorit të OJQ-ve në Malin e Zi

I. Rekomandime për organizatat joqeveritare (OJQ)

1. Diversifikimi i burimeve të financimit - OJQ-të duhet të zvogëlojnë varësinë nga donatorët individualë dhe ciklet e projekteve përmes zhvillimit të:

1. shërbimeve të veta (edukime, analiza, hulumtime),
2. programeve të partneritetit me sektorin privat,
3. bashkëpunimeve afatgjata me vetëqeverisjet lokale.

2. Investimi në profesionalizim e në burimet njerëzore - Organizatat që kanë kapacitete duhet të investojnë në mënyrë të planifikuar në:

1. punësimin e kuadrit (kadrit) të përhershëm profesional,
2. forcimin e funksioneve menaxhuese dhe financiare,
3. zhvillimin e procedurave të brendshme dhe të standardeve të punës.

3. Forcimi i OJQ-ve të zhvilluara mesatarisht përmes bashkëpunimit dhe rrjetëzimit - OJQ-të me kapacitete të mesme duhet të nxiten për:

1. aplikime të përbashkëta për projekte,
2. shkëmbim të burimeve dhe të njohurive,
3. aleanca tematike formale dhe joformale.

II. Rekomandime për donatorët dhe financuesit

4. Mbështetje më e madhe për zhvillimin institucional të OJQ-ve - Donatorët duhet që, përveç financimit të projekteve, të investojnë në mënyrë sistematike në:

- 1.grante institucionale,
- 2.financimin e kostove bazë operative,
- 3.skema më afatgjata grantesh (2–3 vjet).

5. Mbështetje për punësimin dhe angazhimet afatgjata - Programet e donatorëve duhet të njohin më qartë kostot e:

- 1.pagave të të punësuarve,
- 2.pozicioneve profesionale dhe administrative,
- 3.zhvillimit të burimeve njerëzore.

6. Përshtatja e skemave të granteve për OJQ-të më pak të zhvilluara - Është e domosdoshme të zhvillohen:

- 1.grante më të vogla dhe më fleksibile,
- 2.procedura administrative të thjeshtuara,
- 3.mentorim dhe mbështetje teknike paralelisht me financimin.

RRETH PROGRAMIT

Programi “Rrjeti i Qendrave të Burimeve të Malit të Zi” zbatohet me mbështetjen e Ministrisë së Zhvillimit Rajonal-Investues dhe Bashkëpunimit me Organizatat Joqeveritare, me qëllim forcimin e kapaciteteve të organizatave joqeveritare dhe përmirësimin e mjedisit të favorshëm për zhvillimin e shoqërisë civile në Mal të Zi.

Programi realizohet përmes Qendrës Kombëtare të Burimeve, të udhëhequr nga Qendra për Zhvillimin e Organizatave Joqeveritare (CRNVO), si dhe rrjetit të tre qendrave rajonale të burimeve dhe tre zyrave lokale.

Qendrat rajonale të burimeve janë:

- Qendra Demokratike e Bijello Poles – për rajonin verior;
- Horizonti i Ri (Ulqin) – për rajonin jugor;
- Zona Aktive (Nikshiq) – për rajonin qendror.

Zyrat lokale funksionojnë në:

- OJQ Bonum – Plav;
- OJQ Natura – Kotor;
- OJQ Nada – Herceg Novi.

Qëllimi i programit është të ofrojë mbështetje gjithëpërfshirëse për organizatat joqeveritare, grupet joformale të qytetarëve dhe institucionet publike, përmes:

- ofrimit të informacionit dhe këshillimit;
- asistencës juridike dhe teknike;
- ngritjes së kapaciteteve përmes trajnimeve dhe mentorimit;
- mbështetjes në përgatitjen dhe zbatimin e projekteve;
- promovimit të pjesëmarrjes së qytetarëve dhe organizatave joqeveritare në proceset e vendimmarrjes;
- zhvillimit të bashkëpunimit ndërmjet sektorit civil dhe institucioneve publike;
- nxitjes së transparencës, përgjegjshmërisë dhe qeverisjes së mirë.

Përmes rrjetit të qendrave të burimeve, organizatat joqeveritare në të gjitha rajonet e Malit të Zi kanë qasje në shërbime profesionale, mbështetje për zhvillimin organizativ dhe mundësi për përfshirje më aktive në proceset e hartimit të politikave publike dhe zhvillimit të komuniteteve lokale.

KE NDONJË PYETJE?

+ 382 20 219 860

crnvo@crnvo.me

<https://crnvo.me/>

